

raadets sande jeg, kan man sige. Jeg er da godt klar over, at når man sidder i en større helhed, må man nærme sig hinanden, men der er ingen grund til at gøre dyrevelfærd til religion, hvor dyrevelfærdstanken bliver rettet imod dyret, for det er reelt det, der sker, når man sætter grænsen op fra 20 kg til 30 kg. For som jeg sagde, bliver grisen bare jaget ud fra det afvænningsstisystem, hvor den gik og havde det så godt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Formanden:

Vedrørende ændringsforslag nr. 2 har jeg fået oplyst, at det er en meget tæt afstemning.

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 13 stemte for, 93 imod.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 50 stemte for, 54 stemte imod.

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes, idet 12 stemte for, 85 imod.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 51:

Forslag til folketingsbeslutning om bedre kontrol med butikkers salg af fødevarer.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Søren Kolstrup (EL).

(Fremsat 24/11 99).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Fødevarerministeren (Henrik Dam Kristensen): Enhedslisten har fremsat et forslag om, at kontrollen med butikkers salg af fødevarer skal være bedre.

Beslutningsforslaget er begrundet med, at Folketinget efter forslagsstillernes opfattelse bør sende et håndfast signal om, at hyppigheden og grovheden af ulovligheder, når det gælder salg af fødevarer, nu har nået et niveau, der ikke kan tolereres. Som eksempel henvises til ulovlig import af fødevarer, manglende dansk mærkning af fødevarer, forkert opbevaring af fødevarer og andre overtrædelser, som har været debatteret i de senere år.

Jeg skal indledningsvis erklære mig enig i, at de anførte lovovertrædelser på fødevarerområdet naturligvis er utilfredsstillende. Det er klart, at det ikke er acceptabelt, at den enkelte fødevarerbutik sætter sig ud over lovgivningen eller forvalter den efter forgodtbefindende. Jeg er endvidere helt enig i, at myndighederne også skal være udstyret med de rette sanktionsmuligheder, så vi kan dæmme op for lovovertrædelser. Men det er også min opfattelse, at målet for det fremsatte forslag rent faktisk kan nås ved anvendelse af de retsregler, som er indeholdt i den nye fødevarerlov, der som bekendt først er trådt i kraft her ved årsskiftet.

Jeg mener derfor ikke, at det er nødvendigt med yderligere lovregulering. Fødevarerloven med de sanktionsmuligheder, som er tillagt de 11 nye statslige fødevareregioner, skal efter min opfattelse have mulighed for at vise sit værd, inden der tages initiativ til yderligere regelfastsættelse eller andre administrative tiltag.

De tre elementer i beslutningsforslaget giver anledning til et par enkelte kommentarer:

For så vidt angår kompetencen til at udstede bøder, synes jeg, det er relevant at oplyse, at de regionale kontrolmyndigheder frem til årsskiftet kun havde mulighed for at benytte sig af de kendte sanktioner såsom påbud, forbud mod salg osv. Men med den nye fødevarerlov er der imidlertid desuden fastsat lov hjemmel til, at fødevareregionerne kan udstede de administrative bøder, som Enhedslisten rent faktisk efterlyser. Viften af sanktionsmuligheder for myndighederne er altså blevet forøget i forhold til, hvad der var gældende i den gamle lovgivning.

Jeg synes, vi har grund til at have store forventninger til de nye muligheder, herunder også til tildelingen af administrative bøder. Jeg

håber, at den nye sanktionsmulighed vil fjerne en stor del af de lovovertrædelser, vi har set på fødevareområdet.

Jeg tror, det er af stor værdi, at der prompte mærkes en reaktion, når lovovertrædelsen sker. Vi skal ikke vente op til mange måneder på en politisag, som det ofte har været tilfældet under den gamle lovgivning. De administrative bøder vil kunne indgå i myndighedsudøvelsen, som allerede er iværksat, og bøderne bliver derfor et vigtigt redskab i fødevarekontrollens daglige arbejde.

Med hensyn til Enhedslistens forslag om, at kontrolmyndighederne skal have mulighed for at lukke butikker, der overtræder lovgivningen, kan jeg oplyse, at den mulighed allerede fandtes i den gamle lovgivning, og at den nu også er overført til den nye fødevarelov. De regionale fødevaremyndigheder har således i henhold til fødevarelovens § 63 mulighed for at lukke butikker såvel i en kortere periode af få timers varighed som i længere perioder, eksempelvis mens man sikrer, at der bliver gjort rent, hvis det er det, man har været utilfreds med.

Enhedslisten er endvidere af den opfattelse, at kontrolmyndighederne på fødevareområdet skal have mulighed for at inddrage en virksomheds momsregistrering.

Selv om formålet indimellem kan hellige midlet, tror jeg ikke, at denne sanktionsmulighed vil være den optimale løsning af de problemer, vi her diskuterer. Forslaget forekommer, synes jeg, lidt administrativt krævende, og jeg finder det faktisk ikke hensigtsmæssigt at straffe overtrædelser af Fødevareministeriets regler med sanktioner i momssystemet.

Enhedslisten foreslår også, at Told og Skat i forbindelse med momsregistrering af fødevarebutikker orienterer fødevaremyndighederne herom.

Her synes jeg, at det er vigtigt, at vi får gjort opmærksom på, at ifølge fødevareloven har man pligt til at lade sig autorisere, godkende eller registrere hos den lokale fødevarekontrollen. Kontrolmyndighederne ligger således allerede i dag inde med oplysninger om nye fødevarevirksomheder. Forslaget forekommer derfor rent faktisk at være overflødig.

Med hensyn til Enhedslistens forslag om, at nye butiksindehavere skal have tilsendt information om fødevarelovgivningen, ja, så har den hidtidige praksis på området varieret blandt de forskellige kontrolmyndigheder, og jeg mener faktisk, det kunne være en god idé, at Fødeva-

redirektoratet overvejede at ensrette denne del i de 11 nye regioner. Jeg synes, man kunne forestille sig, at man hos nyregistrerede virksomheder egentlig starter med at foretage et indledende kontrolbesøg, hvor man også redegør for og informerer om de gældende regler, og hvor man udleverer materiale, der er relevant for netop den pågældende type virksomhed.

For så vidt angår butiksindehaveres pligt til at sætte sig ind i love og regler, er det altså faktisk min opfattelse, at det er indehaverens ansvar at overholde dansk lovgivning.

Samlet vil jeg gerne konkludere om Enhedslistens beslutningsforslag, at jeg faktisk oplever, at en række af de intentioner, som er til stede i beslutningsforslaget, har vi mulighed for at håndtere inden for den nye fødevarelov, og derfor vil jeg sige til hr. Keld Albrechtsen og Enhedslisten: Nu lader vi den nye lov gå i gang. Den har ikke mange dage på bagen.

Jeg er ret sikker på, at der er mange af vores medarbejdere, som er dybt optaget af, at de intentioner og også de muligheder, der ligger i den nye lov, vil blive udnyttet i den kommende tid, og dermed får vi det, som vi fra starten af, da vi diskuterede den nye fødevarelov, ønskede: en mere streng, effektiv, ensartet kontrol over hele landet.

Hugo Sørensen (S):

Beslutningsforslaget, som er fremsat af Enhedslisten, efterlyser lovændringer og administrative forskrifter, som sikrer, at der kan skrives ind med drastiske foranstaltninger over for fødevarebutikker og andre, der forhandler eller bearbejder fødevarer, og som ikke overholder gældende lov.

Der skal ikke herske tvivl om, at Socialdemokratiet ligesom Enhedslisten ønsker at fastholde et meget højt niveau for fødevarer, når det drejer sig om hygiejne, tilsætningsstoffer, varedeklarationer, sidste salgsdag, opbevaring, lagring osv. Vi mener dog, at der er taget højde for disse lovovertrædelser i fødevareloven, der er trådt i kraft pr. 1. januar i år, ligesom vi mener, at samme lov imødekommer forslagsstillernes ønsker om at kunne idømme eventuelle lovovertrædere bøder.

Vi mener derfor, at vi bør give den netop ikrafttrådte fødevarelov en chance for at bevise, at den lever op til disse forventninger, herunder at levnedsmiddelkontrollerne rent faktisk benytter sig af de givne sanktionsmidler. Social-

demokratiet kan derfor ikke tilslutte sig det fremsatte beslutningsforslag.

Da den radikale ordfører ikke kan være til stede i salen, skal jeg hermed oplyse, at Det Radikale Venstre heller ikke kan tilslutte sig beslutningsforslaget.

Mariann Fischer Boel (V):

Beslutningsforslag nr. B 51, som Enhedslisten har stået fadder til, minder jo lidt om det forslag fra Dansk Folkeparti, som vi skal behandle om et øjeblik. Det drejer sig jo om fødevarer og om, hvorvidt levnedsmiddelbutikkerne har deres hygiejnemæssige forhold i orden, om kontrollen er god nok, og om der skal være mulighed for at lukke fødevarerbutikkerne f.eks. ved at inddrage enten et SE-nummer eller et momsnummer.

I Venstre sætter vi kvaliteten i højsædet. Vi mener selvfølgelig ikke, at det er ligegyldigt, hvad man spiser, og selvfølgelig skal kvaliteten af de fødevarer, der bliver solgt i butikkerne, være i orden.

Derfor hilser vi også ånden i Enhedslistens forslag velkommen. Og jeg skal da være den første til at medgive, at selv om vi herhjemme har levnedsmidler af en meget høj kvalitet, når de forlader produktionsstedet og ofte også forædlingsvirksomhederne, så er der eksempler på, at man kan finde fødevarer, hvor sidste salgsdag for længst er overskredet, ligesom det jo ikke er alle butikker, hvor hygiejnen bliver sat i højsædet.

Men den nye fødevarerlov er, som fødevarerministeren også var inde på, jo først tråd i kraft her den 1. januar, og vi er også overbeviste om, at de regler, der ligger i den nye fødevarerlov, vil medvirke til, at butikker, der ikke overholder hygiejnekravene med hensyn til opbevaringsforholdene, og som ikke kan finde ud af, hvordan tingene skal håndteres, simpelt hen vil blive lukket.

Et af resultaterne af fødevarerloven er, at vi får de her 11 nye regioner eller centre for levnedsmiddelkontrol, og at de får mulighed for – som fødevarerministeren også nævned, og som jeg synes er en vigtig pointe – at udstede administrative bøder. Altså man skal ikke rundt om hele systemet, før man kan fange de butikker, der ikke kan overholde reglerne.

Vi har i dag sådan omkring 11.500 fødevarerbutikker, og det er jo klart, at det er en bred og en blandet skare, som vi vel ikke ser nogen interesse i at minimere. Altså der skal jo gerne

være plads til dem, men vi skal selvfølgelig stille nogle krav. Men jeg synes, at hvis det er en lille kerne af brodne kar, et lille mindretal – for det er jo ikke majoriteten af butikker, der er noget galt med – der er med til at give branchen et dårligt image, fordi de ikke kan finde ud af at rette sig efter reglerne, så må det være helt relevant, at de får en bøde. Sådant er vilkårene som sagt, og nu må vi se, hvordan fødevarerloven kommer til at virke.

Enhedslisten foreslår også, at butiksejere får tilsendt informationer om reglerne og lovgivningen i forbindelse med salg af fødevarer, og at de også får pligt til at sætte sig ind i dem.

Jeg må nok indrømme, at det er min opfattelse, at Enhedslistens beslutningsforslag ikke er sådan helt up to date i forhold til virkeligheden. Og for ligesom at prøve at finde ud af, hvordan reglerne er i dag, har jeg ringet til Fødevarerdirektoratet for at høre, hvordan man håndterer det her problem.

I forbindelse med lovens ikrafttræden havde man store helsides annoncer i landets største aviser. Der blev trykt 740.000 foldere med de nye regler, der var klart udspecificerede. Der er blevet sendt breve til samtlige producenter, butikker og importører, og så er der en hjemmeside, der bliver løbende ajourført.

Så mulighederne for dels at få at vide, hvordan tingene hænger sammen, og dels selv at sætte sig ind i dem, er altså til stede i dag. Så selv om Enhedslistens intentioner bag beslutningsforslaget er positive nok, har udviklingen overhalet forslaget.

Jeg er overbevist om, at den nuværende fødevarerlov nok skal være i stand til at sikre en bedre kvalitet på hylderne i de butikker, der ikke rigtig kan finde ud af, hvordan reglerne skal administreres, eller som har en helt anden kulturbaggrund, når vi snakker hygiejne i nordeuropæisk forstand. Så lad os nu give fødevarerloven en chance, og med det udgangspunkt kan Venstre ikke støtte Enhedslistens beslutningsforslag.

Lene Espersen (KF):

Ganske som ordførerne før mig vil jeg på vegne af Det Konservative Folkeparti sige, at vi egentlig er rimelig enige med Enhedslisten om den opmærksomhed, der skal rettes mod kontrollen og selvfølgelig mod de butikker og de steder, som ikke overholder gældende lovgivning og gældende regler.

Vi er altså enige med Enhedslisten i problemstillingen, om man så må sige. Men vi mener ligesom bl.a. Venstres ordfører, at den vedtagne fødevarerlov allerede giver tilstrækkeligt med muligheder og nye instrumenter til, at man kan få tingene sat på plads.

Som det allerede er påpeget, er der nu faktisk mulighed for at udstede administrative bøder, og vi tror, det er noget af det, der virkelig hjælper: at man rammer folk på pengepungen, hvis de ikke overholder regelsættet. Vi har jo også fået præciseret tidligere, når vi har diskuteret de problemstillinger, at der allerede i dag også er mulighed for, at godkendelsen til at fremstille fødevarer kan inddrages, hvis det viser sig, at tingene ikke er i orden, og at detailhandelens registrering til at sælge varer kan sættes ud af kraft, hvis man ikke overholder reglerne.

Vi mener altså sådan set, at der allerede er tilstrækkeligt med instrumenter til rådighed, og det, at den nye fødevarerlov nu er trådt i kraft, giver ekstra styrkede muligheder for, at man kan være efter de syndere, der måtte være.

Jeg vil dog godt benytte muligheden for her at slå et slag for, at man også fremover kan lukke en butik eller en restaurant, der gentagne gange overtræder reglerne. Vi tror nemlig, at folks tilbøjelighed til at følge reglerne bliver større i takt med, at man rammer dem på pengepungen. Det er efter vores mening en rimelig effektiv sanktionsmekanisme, som fødevarerkontrollen godt kunne benytte sig af noget oftere, hvis man har at gøre med meget uhygiejniske forhold.

Vi er ikke enige i Enhedslistens virkemidler, men vi er altså fuldstændig enige med Enhedslisten i, at vi har en forpligtelse over for forbrugerne og ikke mindst alle de lovlidige erhvervsdrivende, der overholder reglerne i det daglige.

Vi kan altså ikke støtte beslutningsforslaget.

Jørn Jespersen (SF):

Der er ingen tvivl om, at det er reelle og relevante problemer, Enhedslisten peger på med dette beslutningsforslag. Det drejer sig om ulovlig import af fødevarer, det drejer sig om manglende mærkning, det drejer sig om ulovlige tilsætningsstoffer i varer, som sælges på det danske marked, det drejer sig om forkert opbevaring af varer, og det drejer sig om lagre med manglende dokumentation. Så problemet er sådan set reelt nok, og jeg synes, det er meget relevant, at Enhedslisten tager det op.

Men vi er faktisk ikke særlig overbeviste om, at det er de rigtige virkemidler, Enhedslisten peger på i sit forslag. For det første er der spørgsmålet om muligheden for at udstede administrative bøder, og som det jo allerede er nævnt adskillige gange, foreligger den mulighed i den nye fødevarerlov. Der må indhøstes nogle erfaringer, så man kan se, om det er et virkemiddel, der reelt får nogen konsekvenser, og vi er mindre overbeviste om, at det virkemiddel har nogen reel effekt, end andre ordførere er, men det må jo efterprøves i den kommende tid.

Muligheden for at lukke butikkerne ved grove overtrædelser af gældende regler har været og er til stede; men de kan kun være lukket, indtil problemerne er løst, hvorefter de åbner med det samme igen. Det har været et virkemiddel, som har vist sig ganske svært at anvende fra myndighedernes side, og som ikke har haft den helt store præventive effekt, og derfor er vi også noget skeptiske over for, om det med den nye fødevarerlov – der jo i virkeligheden ikke er anderledes på det punkt – og med de nye regioner skulle få nogen større betydning, end det har haft hidtil.

Derfor er vi i virkeligheden mere indstillede på at overveje, om det ikke var nogle helt nye virkemidler i forhold til dem, der har været nævnt her, og som nu er trådt i kraft, der skulle bruges.

I tidligere diskussioner har vi været inde på spørgsmålet om offentliggørelse af kontrolresultater, og vi mener stadig, at det er et virkemiddel, som er meget effektivt, meget ubureaukratisk og meget enkelt, og som i virkeligheden har en ganske stor effekt. Det kan være, vi kan vende tilbage til den diskussion ved en senere lejlighed, bl.a. i forbindelse med en diskussion om erfaringerne med den nye fødevarerlov, når vi begynder at få dem.

Det sidste punkt, som Enhedslisten foreslår, er bedre information til nye butiksindehavere og en, kan man vel sige, lidt tættere kontrol i form af både rådgivning og konsulentbistand i starten og dermed også mulighed for en mere effektiv kontrol, hvis det viser sig, at der er behov for det.

Det synes vi er en god ting at overveje, og jeg har bemærket, at ministeren også var positiv over for det punkt og havde nogle overvejelser om, hvordan man yderligere kunne styrke indsatsen på det område. Her synes jeg, der er nogle gode tanker i forslaget, og jeg glæder mig

til at se en konkretisering og en udførelse i praksis af nogle af de ideer, som ministeren også lagde op til.

Samlet set: Der er reelle problemer. Vi vil følge den nye fødevarerlov meget tæt, og hvis det viser sig, at virkemidlerne i den ikke er tilstrækkelige til at nedbringe mængden af sager og antallet af problemer, må vi jo diskutere yderligere virkemidler ved en senere lejlighed.

Christian H. Hansen (DF):

Jeg vil sige om Enhedslistens forslag, at vi fra Dansk Folkeparti side kan støtte det. Vi synes, der ligger nogle rigtig gode intentioner i det.

Jeg vil ikke bruge så mange ord her, for jeg vil tillade mig at sige, at det forslag, vi har til behandling lige efter dette, minder meget om det, og her vil jeg komme ind på nogle af de ting, som også gør, at vi kan støtte Enhedslistens forslag.

Annie Lunde Hansen (CD):

Enhedslisten begrundet dette beslutningsforslag med den negative udvikling i hyppigheden og grovheden af sager i forbindelse med salg af fødevarer, som vi desværre alt for mange gange har været vidne til i de seneste år.

Det har CD også været utrolig ked af, så set ud fra den vinkel kan vi godt synes, at det er et meget positivt forslag, Enhedslisten her kommer med.

Forslaget har tre elementer, som dels skal sikre hurtigere sanktioner ved overtrædelser, dels skal sikre et bedre samspil mellem told- og skattemyndighederne og levnedsmiddelkontrollen og endelig skal sikre en bedre information af nye butiksejere.

I CD er vi helt enige i, at der er behov for effektiv retshåndshævelse over for de butiksejere, som ikke lever op til lovgivningens krav, men vi mener også, at den nye fødevarerlov rent faktisk giver gode muligheder for at skride håndfast ind. der er jo i loven, som forslagsstillerne også selv gør opmærksom på, hjemmel til administrative afgørelser, og der er endvidere i lighed med, hvad der gjaldt i den tidligere lovgivning, mulighed for at give påbud og forbud. Det er muligt, at der er behov for yderligere tiltag, men bør vi nu ikke lige se, hvad denne fødevarerlov rent faktisk duer til?

Derfor mener vi ikke i CD, at der lige nu er behov for ændring af lovgivningen eller fastsættelse af administrative forskrifter. Men jeg vil meget gerne sige herfra i dag, at alt, hvad der

kan gøres for at sende gode informationer ud til de nye butiksejere, skal gøres, og den opfordring vil jeg godt bede ministeren om at tage med herfra i dag. Men loven er som sagt ny, og her og nu kan vi ikke se i CD, at den skal ændres. Men lad os prøve at se, når der er gået et års tid, hvordan den har virket, og hvad evalueringen eventuelt viser til den tid.

Ole M. Nielsen (KRF):

Intentionerne i Enhedslistens beslutningsforslag kan Kristeligt Folkeparti stort set tilslutte sig. Der er ikke tvivl om, at der har været tale om alt for mange tilfælde af groft svineri simpelt hen, og derfor er de første fem linjer i bemærkningerne fra Enhedslisten også fuldstændig korrekte.

Men så tænker man: Nå, Enhedslisten har ikke fundet ud af, at vi har vedtaget en ny levnedsmiddellov. Men det har de så alligevel, for når man kommer ned til slutningen af første spalte, henvises der jo til en paragraf i den nye fødevarerlov, så det har de altså. Men de tror åbenbart ikke på, at virkemidlerne i den nye fødevarerlov er tilstrækkelige.

Det tror vi til gengæld de er. Vi har tillid til, at vi med den nye fødevarerlov har fået et instrument, som vil fremme tingene. Og man kan sige, at med den, så vidt jeg har hørt, entydige tilslutning fra partierne til intentionerne i forslaget – altså at der skal gøres noget ved det, og at der skal følges op på det – har fødevarerministeren i hvert fald fået et ganske alvorligt hib og en opbakning til virkelig at bruge den nye fødevarerlov og levnedsmiddelkontrol i praksis og føre de ting ud i livet, som den giver mulighed for. Det mener jeg vi kan nøjes med, og derfor kan vi altså ikke tilslutte os beslutningsforslaget.

Thorkild B. Fransgaard (FRI):

For ikke så mange år tilbage var det sådan, at ville man sælge fødevarer eller drive virksomhed her i samfundet, fik man et næringsbrev, og så kunne man køre sin forretning, som man ville. Dengang var der heller ikke nogen problemer, og dengang var der ikke klager over forskellige ting, men selvfølgelig kan vi ikke sammenligne med situationen i dag.

Især inden for handelen med fødevarer er der sket meget de seneste år, især med hensyn til import af forskellige eksotiske fødevarer. Det og det forhold, at vi i det danske samfund har

de høje krav, som tilfældet er, har noget af skylden for, at der opstår nogle problemer.

Vi har i Danmark de bedste, man kan også bruge udtrykket skrappeste, godkendelsesordninger, og vi har verdens bedste fødevarerkontrol. Vi har i det hele taget verdens bedste ordninger, lige fra fødevarerne bliver frembragt ude hos landmændene, til de kommer frem til forbrugerne. Men hvorfor sker det så indimellem, at der kommer nogle fødevarer ud, der ikke er, som de skal være? Ja, man kan have forskellige gisninger om det, men jeg er overbevist om, at når vi taler om salg fra butikker, skyldes det mange gange, at de mennesker, der driver butikken, måske ikke har sat sig ordentligt ind i de krav, som samfundet stiller til butiksindehavere.

Det var måske en idé, at man på en eller anden måde kunne stille det krav til dem, der sælger fødevarer, at de kan godtgøre over for levnedsmiddelkontrollen, at de har sat sig ind i, hvilke krav der stilles til dem. Det skulle i særdeleshed gælde, hvis der er begået fejl gentagne gange, og for at få lov til at åbne butikken igen skulle man kunne godtgøre, at man har sat sig ind i tingene. Det lyder måske ikke helt rigtigt i alles ører, men jeg tror, at det i mange tilfælde er det, der er problemet.

Det beslutningsforslag, vi behandler her i dag, synes jeg er et godt beslutningsforslag. Men ligesom andre, der allerede har nævnt det, er jeg af den opfattelse, at det, der står i beslutningsforslaget, har levnedsmiddelkontrollen allerede hjemmel til med den nye fødevarerlov: Man kan give påbud, og man kan lukke en butik, hvis det er sådan, at forholdet gentager sig og det, der sker, er for groft. Derfor ser vi også frem til, at den nye fødevarerlov kan rette op på tingene her.

Men i Frihed 2000 vil vi støtte dette beslutningsforslag, for hvis det kan være med til at tydeliggøre, hvilke beføjelser levnedsmiddelkontrollen har, er det kun godt, så derfor vil vi slutte op om beslutningsforslaget.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, der er grund til at glæde sig over i denne debat, at alle partiers ordførere har tilkendegivet, at vi her står med en problemstilling, som er alvorlig, og som vi skal have opmærksomheden rettet mod også fra regeringens og Folketingets side.

Jeg har også noteret mig, at vistnok samtlige ordførere og også ministeren var enige i, at med

hensyn til det tredje punkt, nemlig information til nye butiksindehavere, er det væsentligt, at de får en god information. Jeg opfattede ministerens udtalelse som en klar tilkendegivelse af, at det er noget, der vil være væsentligt at sikre.

Så har det været diskuteret, om den nye fødevarerlov vil være tilstrækkelig til at løse de problemer, som vi jo ved der er med en heldigvis begrænset gruppe af butikker. Og nu er det jo ikke meningen med dette forslag at skabe det indtryk, at danske butikker i almindelighed er det rene svineri, for det er jo ikke tilfældet. Men desværre har vi jo disse sager, som ustandselig dukker op, og jeg må indrømme, at jeg ligesom hr. Jørn Jespersen tvivler på, om reglerne i den nye fødevarerlov rent faktisk vil medføre en egentlig forbedring, når vi kigger på disse grove tilfælde.

Hr. Jørn Jespersen var inde på, at det nok vil være nødvendigt at kigge på nye virkemidler, og her har vi jo, som alle ved, også haft en debat om at bruge offentliggørelse som virkemiddel i videre omfang, end det er muligt efter den nye fødevarerlov. Det har Enhedslisten også foreslået på et tidligere tidspunkt, men desværre er der jo modvilje imod det blandt de partier, som vedtog den nye fødevarerlov. Her har vi altså stadig et udestående problem, som jeg håber man vil erkende fra flertallets side, og her er SF og Enhedslisten i hvert fald enige om, at der er en alvorlig mangel.

Vi har altså forsøgt med et andet forslag. Det vil vi selvfølgelig blive ved med, og det tilsagn vil jeg også gerne give hr. Jørn Jespersen. Enhedslisten vil sammen med SF blive ved med at presse på for, at der bliver adgang til offentliggørelse af måleresultaterne.

Vi står også med det problem, at også den nye fødevarerlov kun giver adgang til at lukke en butik, indtil problemerne siges at være løst, og så gentager det sig. I disse heldigvis få, men ubehagelige tilfælde, hvor en butik gang på gang overtræder reglerne, er det nuværende regelsæt altså ikke tilstrækkeligt, og jeg tror ikke, ministeren vil kunne overbevise mig om at de er det. Men jeg vil godt holde fast i, at jeg opfatter det sådan, at ministeren har givet tilsagn om, at virkningen af det nye regelsæt skal følges meget nøje. Og jeg håber, at vi også i udvalgsbehandlingen kan få et tilsagn om, at der skal være en evaluering på et eller andet passende tidspunkt, så vi kan se, hvordan tingene rent faktisk udvikler sig, og så må vi jo tage diskussionen igen.

Jeg kan se for mig, at vi får det samme problem også med det nye regelsæt: Der vil være nogle forhærdede sjæle, som selv om deres butik måske bliver lukket i en periode, åbner den igen, uden at problemerne er blevet løst. Det er derfor, vi peger på, at der er brug for et ekstra virkemiddel, og så foreslår vi en enkel løsning med fjernelse af momsregistreringen. Det er administrativt enkelt at have med at gøre. Det er en løsning, som ikke kræver oprettelse af nye bureaukratier og lignende, og det er sådan set det geniale ved Enhedslistens forslag, synes vi selv.

Vi har altså den opfattelse, at det vil vise sig i den kommende tid, at for at løse det udestående problem med disse butikker, som simpelt hen ikke vil forbedre forholdene, og hvor bøder heller ikke rigtig slår til, skal der altså tages dette lidt skrappere middel i brug. Det tror jeg alle vil komme til at erkende. Det bliver altså ikke i dag, men med et tilsagn fra regeringen om, at vi vil kunne få en evaluering inden for en rimelig tidsperiode, når vi har afprøvet virkningen af den nye bestemmelse, må vi jo så tage diskussionen igen.

Jeg tror som sagt desværre ikke, at vi har løst problemet med den lov, som trådte i kraft den 1. januar, fordi den stadig væk tillader dem, som kynisk spekulerer i en lav standard, at fortsætte. De betaler måske nok bøden, men de ignorerer det, så det middel virker altså ikke. Og bliver butikken lukket, bliver den kun lukket rent midlertidigt, og de bedyrer over for myndighederne, at nu er alt i orden, og så er man nødt til at tillade, at de fortsætter, for man kan jo ikke have tilsynet stående ude i butikken døgnet rundt. Der er altså nogle brodne kar, hvor det regelsæt, vi har, ikke er tilstrækkelig godt.

Jeg synes, vi har haft en god debat, fordi alle er enige om, at disse problemer skal løses. Man har så fra flertallets side nogle forhåbninger til den lovgivning, man selv har vedtaget, men som vi altså ikke mener er god nok. Men hvis vi kan blive enige om, at vi i udvalget kan få et tilsagn fra ministeren om, at man følger tingene, og at vi på et tidspunkt får en redegørelse og en evaluering, må vi jo se, hvem der får ret – om ministeren får ret i, at nu er der taget hånd om problemerne, eller om Enhedslisten har ret i, at de desværre nok også vil fortsætte efter de nye regler. Når vi har set det om et stykke tid, kan vi drøfte igen, om det f.eks. er den løsning,

Enhedslisten her har foreslået, vi bliver nødt til at gribe til.

Jeg mener lige så godt, vi kunne tage os sammen og gøre det nu, men det bliver altså ikke i denne omgang, men det kan det så blive i anden omgang.

(Kort bemærkning).

Annie Lunde Hansen (CD):

Jeg vil gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at jeg tror, der ligesom er noget, hr. Keld Albrechtsen har glemt: Når en forretning er blevet lukket på grund af svineri, dårlige eller fordærvede fødevarer, eller hvad der nu kan være grund til lukningen, skal man tænke på, at der altså også er noget, der hedder forbrugere. Og vi forbrugere er altså ikke så dumme, at vi lige mosler ind og køber varer derinde, hvis det er den samme indehaver, der åbner igen 14 dage efter eller sådan noget. Jeg tror, noget af det hårdeste, man kan gøre mod ejeren, er at lukke butikken, og forbrugernes evne til at indse det skal nok hjælpe.

Så vil jeg godt sige, at vi har jo haft en stor diskussion om offentliggørelse. Offentliggørelse skal ske med det samme og ikke 3-4 måneder efter, at folk har rettet deres fejl. Det er umenneskeligt at gøre det på den måde, og derfor skal opdateringen af de forhold, der bliver rettet, hurtigt ind i offentliggørelsesfasen. Det diskuterede vi meget under udvalgsarbejdet med fødevareloven, og jeg håber, det kommer til at virke.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det er jo rigtigt, at forbrugerne spiller den afgørende rolle, fordi man som forbruger kan lade være med at købe ind i en butik, som er for dårlig; det er klart. Men man skal jo også vide det, og for det første har vi altså det problem, at reglerne om offentliggørelse af måleresultater ikke er gode nok, og så kan vi som forbrugere faktisk ikke rigtig vide, om f.eks. hygiejnen er i orden, og for det andet kan vi naturligvis heller ikke vide, om det f.eks. er ulovligt importerede varer, for det oplyser butikken naturligvis ikke.

Der er altså grænser for, hvad vi som forbrugere kan vide, og derfor står vi altså i det problem, at vi som forbrugere også er nødsaget til at have tillid til, at hygiejnen i f.eks. en bagerbutik er i orden. Desværre viste en undersøgelse fra København, at det er hygiejnen ikke altid, men det kan man ikke se, når man kommer ind

i butikken som kunde. Men man kan se det, når man laver en stikprøveundersøgelse, og vi er altså nødt til at have et regelsæt, der sikrer det. Vi kan som forbrugere ikke altid se, hvad der foregår inde bagved.

(Kort bemærkning).

Annie Lunde Hansen (CD):

Kan ministeren her i dag bekræfte, at hvis en butik bliver lukket på grund af, at Told og Skat har undersøgt fordærvede varer eller fundet andre ting som f.eks. ikke rengjorte lokaler, der kan være farlige for sundheden, og forretningen bliver lukket, sætter man skiltet »Lukket af levnedsmiddelkontrollen« på døren? Så er forbrugerne vel ikke dummere, end at de kan indse, at når butikken er lukket af levnedsmiddelkontrollen, er det enten på grund af skidt og møg eller noget andet farligt.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 52:

Forslag til folketingsbeslutning om tilvejebringelse af regler for erhvervelse af »kørekort« til etablering af fødevarerforretning, daglig drift heraf samt for fratagelse af »kørekortet«, såfremt der konstateres væsentlige fejl og mangler i forretningen.

Af Christian H. Hansen (DF) m.fl.

(Fremsat 24/11 99).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Fødevareministeren (Henrik Dam Kristensen): Diskussionen om at indføre et såkaldt kørekort i detailhandelen blusser op med jævne mellemrum, og jeg har forstået, at et af de vigtigste argumenter synes at være, at der skal etableres et system, som giver myndighederne mulighed for at inddrage næringsbrevet, hvis det er sådan, at reglerne gentagne gange eller groft bliver overtrådt.

Beslutningsforslaget her er en uændret fremsættelse fra sidste folketingssamling, og vi har diskuteret det gentagne gange.

Lad mig med det samme slå fast, at jeg ikke har ændret holdning, siden vi sidst drøftede spørgsmålet. Det er fortsat min opfattelse, at med de gældende regler og den vifte af sanktionsmuligheder, de indeholder, er der mulighed for at gøre en målrettet indsats imod det, man kunne kalde problemforretningerne. Jeg mener ikke, at der er behov for yderligere sanktionsregler eller godkendelsesordninger, specielt ikke i den nuværende situation, hvor vi jo netop – som vi også talte om ved det forrige punkt på dagsordenen – har fået den nye fødevarerlov. Med den får vi nu mulighed for at introducere administrative bøder, og jeg tror, det vil betyde en anderledes målrettet og konsekvent indsats end den, vi har kendt indtil nu.

Selv om jeg måske kommer til at gentage nogle af de ting, jeg sagde tilbage i december 1998, mener jeg stadig, de er vigtige og centrale i denne diskussion.

Man skal holde sig for øje, at fødevarerlovgivningen inddeler virksomhederne i tre kategorier, alt afhængigt af den sundhedsmæssige risiko, der er forbundet med netop den pågældende virksomheds produktioner.

Sondringen mellem de forskellige virksomhedstyper sker på baggrund af den behandling, fødevarerne udsættes for i virksomheden. Fødevarerens virksomheder som slagtere og bagere eller restauranter skal enten autoriseres eller godkendes af myndighederne, og autorisation eller godkendelse kan tilbagekaldes, hvis det af hygiejniske årsager viser sig at være nyttigt. Der er altså i realiteten en form for kørekort for den kategori.

Den tredje virksomhedskategori er købmændsbutikker, kiosker, discountvarerforretninger og tankstationer, som alene sælger fødevarer uden videre behandling som grøntsager, frostvarer og dåsemad. Her er der altså ikke